№ 292. Wtorek 22. Grudnia 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesiecznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty poeztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 14. grudnia. Na polepszenie wyposażenia nauczyciela w Radymnie uzyskano następujące składki wydaniem prawomocnych dokumentów:

Najprzewielebniejszy łac. biskup Przemyski jmx. Franciszek Ksawery Wierzchlejski oświadczył tytułem właściciela Radymna, że dotychczasowa składkę 36 złr. 12 kr. m. k. przez czas swego zostawania na biskupstwie Przemyskiem podwyższa na 60 złr. m. k.

Gmina Radymno podwyższyła dotychczasową składkę 28 złr. na 40 złr., a gmina Skołoczów oświadczyła, zamiast dotychczasowej rocznej składki 10 złr. dawać odtąd 20 złr. m. k.

Okazana temi składkami dażność ku rozszerzeniu oświaty ludu podaje niniejszem c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Zaszczyty łaski Jego Cesarskiej Mości dygnitarzom toskańskim. — Obligacye do losowania pierwszych dni stycznia.)

Wiedeń, 19. grudnia. Jego Excelencya minister nauk i wyznań mianował prowizorycznego nauczyciela języka polskiego przy gymnazyum Tarnopolskiem, Michała Markiewicza, rzeczywistym nauczycielem gymnazyalnym.

— *Monitor Toscano* donosi w swej części nieurzędowej:

Po ukończeniu likwidacyi kosztów między Austryą a wielkoksiążęcym rządem toskańskim za utrzymanie c. k. załogi austryackiej w państwie toskańskiem, raczył Jego c. k. Apost. Mość wielu urzędnikom toskańskim wyrazić za ich prace w tym przedmiocie swą łaskę i swe uznanie najwyższe, mianowicie zaś:

Ministrowi sekretarzowi stanu w departamencie finansów radcy Giovani Baldasseroni, udzielając mu zarazem złotą brylantami wysadzoną tabakierę z portretem Jego Cesarskiej Mości.

Kawalerowi Primo Mensini sekretarzowi w tem samem ministeryum, radcy kommandorowi Girolamo Gargioli i podpułkownikowi kawalerowi Filippo Ponticelli jako komisarzom likwidacyjnym wraz z komandorskim krzyżem orderu Franciszka Józefa.

Majorowi kawalerowi Achillesowi Nicolini, podobnież komisarzowi likwidacyjnemu wraz z krzyżem kawalerskim orderu Leopolda.

Dalej Alfonsowi Barbensi, sekretarzowi bióra likwidacyjnego wraz z krzyżem kawalerskim orderu Franciszka Józefa.

Nakoniec Józefowi Cjantonelli wraz z złotą tabakiera.

— Dnia 2. stycznia 1858 o dziesiątej godzinie przed południem odbędzie się na mocy najwyższego patentu z 21. marca 1818 29 losowanie dawniejszego długu państwa w wyznaczonym na to lokalu w domu bankowym przy Singerstrasse.

Zaraz potem nastąpi 11te losowanie obligacyi zaciągniętej w Anglii pożyczki z roku 1852, potem siódme losowanie seryów pożyczki loteryjnej z 4. marca 1854, następnie siódme losowanie seryów wydanych na rzecz spłacenia obligacyi Medyolańsko-Monza-Como kolei żelaznej, jedynasto losowanie biletów rentowych Medyolańsko-Monza-Como kolei żelaznej, a nakonice czwarte losowanie obligacyi fundowanej 5procentowej pożyczki towarzystwa Wiedeńsko-Glognickiej kolei żelaznej z roku 1845.

Instrukcya względem zniesienia serwitutów.

(Ciąg dalszy.)

§. 84. Przy wytaczaniu pertraktacyi względem spłacenia lub regulacyi należy wprawdzie trzymać się także tej reguły, że względem każdego osobnego meldunku lub prowokacyi ma następywać osobna pertraktacya. Wszelako pozostawia się to przełożonemu komisyi lokalnej i zaleca szczególnej jego rozwadze, w razie, gdy okazuje się to stosownem, łączyć kilka pertraktacyi, wymagających dla wzajemnej swej styczności jednakowego uwzględniania, i równocześnie je załatwiać.

Osobliwie ma się to dziać przy regulacyi w przypadku §. 21. patentu, mianowicie jeśli dochód obciązonego gruntu chwilowo lub stale jest niedostateczny, by pokryć wykazane należytości wszystkich uprawnionych do użytkowania, jeśli takowe stanowiły dotąd przedmiot osobnych meldunków i pertraktacyi. Również mają być przy spłaceniu za pomocą odstąpienia gruntu złączone wszystkie te pertraktacye, które odnoszą się do tego samego obciążonego przedmiotu, o ile za pomocą jego ma nastąpić spłacenie, lub przedsięwzięty być ma jego podział.

§. 85. Przy pertraktacyach względem spłacenia i regulacyi wolno zawsze partyom zawierać umowę dla dobrowolnego załatwienia sprawy spłacenia lub regulacyi, i odstąpić w tem nawet od poprzednich wyroków, jeśli za pomocą tej umowy może być sprawa w każdym względzie z zupełnem zaspokojeniem obu stron załatwiona, i jeśli ta umowa nie sprzeciwia się postanowieniom §. 5. patentu, i podług §. 9. patentu nie podlega żadnej wątpliwości.

Na komisarza prowadzącego pertraktacyę wkłada się obowiązek, dążyć w każdem stadyum procedury spłacenia lub regulacyi z oględnością do zawarcia takiej umowy, która natychmiast ma być przedłożona do dokumentnego potwierdzenia komisyi krajowej.

§. 86. Komisya lokalna ma przygotować projekt odpowiedniego w każdym względzie postanowieniom §. 14. patentu i §. 82. instrukcyi dokumentu regulacyi jako podstawy dalszej pertraktacyi, i używać przytem do pomocy, o ile chodzi o wypracowania wymagające osobnych wiadomości zawodowych, dodanych sobie znawców.

§. 87. Jeśli pokaże się przy wyrabianiu projektu dokumentu regulacyjnego, że do oznaczenia bliższych postanowień, przepisanych §§. 16 — 23 patentu, nie są dostateczne rozpoznania, przedsiębrane według poprzedzającego ustępu tej instrukcyi dla wykazania rzeczywistych i prawnych stosunków uprawnienia, jako też możliwości ich spłacenia lub regulacyi, i że muszą być także wyjaśnione inne jeszcze punkta regulacyjne, należy je niezwłocznie rozpoznać i wyjaśnić z zachowaniem przepisów poprzedniego ustępu tej instrukcyi i z uwzględnieniem postanowień zawartych w §§. 16 — 23 patentu.

§. 88. Przy tych rozpoznaniach należy zważyć oprócz tego, że przepisane ustawą leśną z 3. grudnia 1852 przy wykonywaniu służebnictw lasowych normy policyjne wprawdzie nie mają być wyraźnie wciągane do aktu regulacyi, ale zawsze muszą być uwzględniane, by z jednej strony niepominąć żadnych, potrzebnych do ich wykonania bliższych postanowień prawa użytkowania, a z drugiej strony nic nie wciągać, co się sprzeciwia tym normom.

§. 89. Na podstawie ułożonego stosownie do §§. 86, 87 i 88 tej instrukcyi projektu dokumentu regulacyjnego ma komisya lokalna przystępować do pertraktacyi z wszystkiemi interesowanemi partyami, i zawezwać je z tym dodatkiem, że nieobecni będą tak uważani, jak gdyby potwierdzali dokument regulacyjny, stanowiący podstawę pertraktacyi, lub zmieniony skutkiem uwagi godnych napomknień obecnych.

§. 90. Projekt dokumentu regulacyjnego ma być przybywającym do pertraktacyi partyom w całkowitej treści oznajmiony, i z ogłoszeniem wykazanych podług przepisu §. 87. tej instrukcyi rezultatów i szczegółów regulacyi obszernie wyjaśniony, a oprócz tego

ma im być dozwolone przejrzenie zdań, uprawnień i innych technicznych wypracowań znawców.

§. 91. Następnie należy naprzód obowiązanych a potem uprawnionych zapytywać o ich uwagi co do pojedynczych postanowień projektu dokumentu regulacyjnego.

Zarzuty, wniesione przeciw rzeczywistym i prawnym stosunkom, oznaczonym prawomocnym wyrokiem lub potwierdzoną ugodą, albo też przeciw możliwości samej regulacyi prawa użytkowania, należy uważać za zupełnie niedopuszczalne i bez uwagi pominąć.

§. 92. Komisya lokalna ma w toku pertraktacyi przedsiębrać wszelką zmianę w projekcie dokumentu regulacyjnego, której albo obie partye zgodnie żądają, jeśli tylko nie sprzeciwia się postanowieniom patentu, albo którą komisya lokalna na wniesione uwagi jednej partyi uważa za słuszną i stosowną.

Zmiany takie mają być każdego razu, i jeśli tylko na wniosek jednej partyi nastąpiły, razem z wniesionemi do tego uwagami partyi przeciwnej wciągane do protokółu.

§. 93. Partyom wolno jest, dla stanowczego rozstrzygnięcia pojedynczych spornych punktów dokumentu regulacyjnego, godzić się na sąd polubowny, albo na sprawdzenie znawców z zachowaniem postanowień §. 66. instrukcyi.

§. 94. Jeśli wszystkie postanowienia aktu regulacyjnego przesłuchaniem partyi są wyjaśnione, a punkta sporne, o ile było można, albo dobrowolną ugodą, albo też powziętym na podstawie umowy między partyami wyrokiem polubownym lub sprawdzeniem znawców załatwione zostały, nakoniec jeśli co do niezałatwionych jeszcze punktów zapytywano jeszcze raz, o ile okazało się to stosownem, dodanych komisyi lokalnej znawców o ich zdanie z uwzględnieniem zarzutów wniesionych przez partye, ma być pertraktacya zamknięta i komisyi krajowej z załączeniem uzasadnionych wniosków komisyi lokalnej przedłożona do rozstrzygnięcia.

§. 95. Jeśli potwierdzoną ugodą partyi lub stanowczym wyrokiem oznaczono, że i jak dalece a oraz w jaki sposób ma nastąpić spłacenie, natenczas obejmują rozpoznania i pertraktacye potrzebne do powzięcia wyroku względem spłacenia:

1) wykazanie wartości rocznego dochodu z przeznaczonego do spłacenia użytku, i

2) oznaczenie przypadającego za to wynagrodzenia.

§. 96. Dla wykazania wartości dochodu rocznego z przeznaczonego do spłacenia użytku muszą być wszystkie punkta, wpływające na to wykazanie wartości, tak samo podług poprzednich postanowień instrukcyi wyjaśniane i oznaczane, jak gdyby szło tylko o regulacyę prawa użytkowania.

Te mające się wyjaśniać punkta musi komisya lokalna oznaczać przy pomocy dodanych sobie znawców, i zamiast projektu dokumentu regulacyjnego przyjąć je za podstawę pertraktacyi.

§. 97. Po ukończonem wyjaśnieniu tych punktów należy starać się o to, by przywieść do skutku ugodę partyi względem oznaczenia wartości rocznego dochodu z przeznaczonego do spłacenia prawa użytkowania, a jeśli tego osiągnąć nie można, potrzeba zalecić im mianowanie znawców podług §. 63. instrukcyi, i następnie zapytać o to, czyli zechcą się zgodzić na ceny, jako założą znawcy przy obliczaniu wartości, a jeśli to nie nastąpi, czyli i jakie mają do przytoczenia wątpliwości względem zestawionych pierwej przeciętnych cen lokalnych od roku 1836 aż włącznie do roku 1845, a w razie, gdyby te wątpliwości były uzasadnione, lub zbywało na cenach lokalnych, czyli mają oznaczać te ceny znawcy, mianowani do obliczenia wartości rocznego dochodu z prawa użytkowania, czy też mają być umyślnie do tego mianowani inni znawcy, w którym to razie należy partyom zalecić natychmiast mianowanie tych znawców.

§. 98. Przy prawach użytkowania, które nie co roku, lecz w dłuższych wedle lat oznaczanych peryodach, albo też w nieoznaczonych, odnawiających się przeciągach czasu, albo nakoniec z zajściem pewnych wypadków miały być wykonywane, ma być wykazana wartość użytkowania podzielona mającą się oznaczyć, albo za pomocą ugody partyi, albo też przez znawców przeciętną liczbą lat peryodu użytkowania, i tym sposobem oznaczona wartość rocznego dochodu.

§. 99. Od wartości rocznego dochodu z przeznaczonego do spłacenia użytku należy odciągnąć obliczony podług równych, w §. 26. patentu przepisanych zasad, roczny dochód z odwrotnych należytości; pozostająca resztka stanowi wartość, która w dwudziestokrotnie pomnożonej sumie przedstawia zredukowany na pieniądze kapitał reluicyjny przeznaczonego do zniesienia prawa (§. 27. patentu).

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Hiszpania.

(Dekret Królowy. — Rozporządzenia bankowe. — Książę de la Vittoria u dworu. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 11. grudnia. Dziennik *Gazeta* zawiera dekret Królowej, upoważniający Króla, sprawować na dniu 12. b. m. w królewskiej kaplicy w imieniu Królowej i w Jej zastępstwie, funkcye wielkiego ministra orderu Karola III. przy mającej odbyć się kapitule orderu. Według doniesień dziennika *Epoca* postanowił bank hiszpański 25 milionów srebra leżącego w gotówce zamienić na pieniądze 1, 2 i 4 realowe. Bank w Santandrze zniżył dyskonto z 7 na 6 procent.

— Książę de la Vittoria na pierwsze zawiadomienie władz cywilnych w Logreno o narodzeniu księcia Asturyi pospieszył złożyć Jej Mości Królowej życzenia.

— Dziennik *Epoca* donosi, że gabinet nie zajmował się jeszcze dotąd kwestyą mianowania prezydenta izby deputowanych, i że pan Pidal nie jest na tę posadę przeznaczony, gdyż odjeżdża do Rzymu. Mianowanie pana Louis Mayano prezydentem byłoby najstosowniejsze i nie wywołałoby żadnej opozycyi.

Anglia.

(Raport jenerała Wilson. — Listy gończe za Nana Sahibem.)

Londyn, 16. grudnia. Urzędowy raport jenerała Wilson o zdobyciu Delhów, ogłoszony obecnie w dziennikach, nie zawiera nic innego, podaje tylko imiona wielu żołnierzy i oficerów, którzy się szczególniej odznaczyli.

— Według wydanego świeżo listu gończego liczy indyjski przewodźca powstańców Nana Sahib w tej chwili 42 lat, ma czarne oczy, cerę jasną, podobną do barwy pszenicy, i płaską i okrągłą twarz. Temi czasy ma nosić brodę, sięga wysokości 5 stóp i 8 cali, włosy strzyże krótko i okrywa je małą czapeczką, jest przytem dobrej tuszy i silnej budowy ciała, i nie ma zwyczajnego zakrzywionego nosa Maratów o szerokich nozdrzach, ale nos prosty i kształtny. U jego boku znajduje się zawsze pewien służący, który go nigdy ani na krok nie odstępuje.

Francya.

(Prawo lichwy nie zmienione. — Kabilowie w Paryżu. — Dystrykta rolnicze. — Rozprzestrzenienie Paryża. — Dziennik w Lille zniesiony. — Upiększenia Paryża. — Nowe rozporządzenie w podaniach telegraficznych.)

Paryż, 16. grudnia. Rada państwa odrzuciła w zeszłym piątku na pełnem posiedzeniu wszelką zmianę prawa lichwy z 1807 r.

— W towarzystwie oficera Spahów przybyło dzisiaj do Paryża trzech naczelników kabylskich. Dwóch z tych Szeików byli z swymi żonami, jednak spadająca aż na ziemię zasłona niedozwoliła zgromadzonym przy dworcu kolei żelaznej ciekawym widzom, dopatrzyć rysów tych dam.

— Według uchwały ministra rolnictwa ma być Francya od 1860 roku na 12 zamiast na 9 rolniczych dystryktów podzielona.

— *Monitor* zawiera cesarski dekret, który prezydentów 20tu stowarzyszeń wzywa do wzajemnej pomocy. Jest pewna, że dzieła fortyfikacyjne będą w kilku miesiącach tworzyć granicę rogatek stolicy.

— Poborcy kolei żelaznej, którzy podnoszą bezpośrednie podatki, otrzymali zlecenie przygotować swe likwidacye i swym urzędnikom wypowiedzieć miejsca. Spodziewają się, że Paryż najdalej w lipcu przyszłego roku rozszerzy swoje granice aż do fortyfikacyi.

— Urzędowy dziennik *Memorial* wychodzący w Lille, jest zniesiony. Ten dziennik był kilka razy za oszczerstwo ludzi przeciwnych rządowi skazany, i z tego powodu obecnie zniesiony. Cesarz nawet w drodze łaski niechciał nic na korzyść tego dziennika uczynić. „Chcę“ miał mówić Cesarz, „aby mię broniono, ale nie zniosę, aby na moich przeciwników rzucano oszczerstwa bezkarnie.“

— Podnosząc niezmordowaną staranność cesarskiego rządu aby miasta szczególniej stolicę zaopatrzyć w zielone drzewa i miejsca przechadzki, zapewnia *Monitor* w przedwczorajszym dłuższym artykule, że w dotychczasowych promenadach paryskich zajdą wkrótce ważne zmiany i ulepszenia, mianowicie miasto dzisiejszych nieładnych ogrodzeń wokoło młodych drzew, przyjdą na przyszłość zgrabne zielono malowane łaty, jakie zdobią już teraz dęby amerykańskie na placu Quais de Tuilleries.

— W jednej z najnowszych depeszy londyńskich giełdowych zaszła pewna dość ważna pomyłka, co zniewoliła rząd wydać temi czasy rozporządzenie, aby zapobiegając na przyszłość wszelkim nieporozumieniom, przyjmowao takie tylko depesze londyńskie, których liczby wymienione literami a nie cyframi.

Włochy.

(Mowa od tronu Króla sardyńskiego. — Demonstracya w Genuy.)

Jak wiadomo z depeszy telegraficznej zagaił J. M. Król sardyński prawodawczą sesyę parlamentu na dniu 14. b. m. we własnej osobie. Po godzinie dziesiątej przybyli do sali J. M. książę Piemontu i książę Aosta, ciało dyplomatyczne i t. p., a w pół godziny później ukazał się Król, otoczony świetnym orszakiem w towarzystwie księcia Carignan. Powitany przemową prezydenta szlachty jako przewódzcy Izby drugiej i senatu, zagaił J. król. Mość posiedzenie następującą mową od tronu:

„Panowie senatorowie i deputowani!

Widząc się po świeżo odbytych wyborach nanowo w waszem kole, miło mi wyrazić wam zaufanie moje, że i nowa sesya prawodawcza dopełni swej wysokiej misyi z takim samym patryotyzmem i taką samą wyrozumiałością, z jaką postępowało zgromadzenie poprzednie, którego mandat skończył się niedawno. Nie wątpię, że znajdę u was tę samą silną i lojalną pomoc, przeprowadzając i rozwijając te liberalne zasady, na których zawsze w nieuchylony sposób (*in modo irremovibile*) spoczywać musi nasza polityka narodowa.

Stosunki nasze z obcemi państwami są ciągle regularne i pomyślne.

Zerwanie związków dyplomatycznych z jednem z państw ościennych, wywołane przyczynami, które umiała ocenić Europa (*ha potuto apprezzare*), trwa jeszcze po dzień dzisiejszy, wszakże stan ten nie utrudnił bynajmniej normalnego biegu stosunków socyalnych i handlowych między obudwoma krajami.

Poleciłem memu rządowi przedłożyć wam przymierza, pozawierane z Hiszpanią, Danią i Persyą w widokach publicznej sprawiedliwości, handlu i żeglugi.

Wzrost naszych stosunków handlowych w obcych krajach wymaga niezbędnie lepszego urządzenia naszej służby konzularnej. Dla przeprowadzenia tej reformy przedłoży wam ministeryum odpowiedni wniosek ustawy.

Niemniej też wniesie ministeryum różne inne ważne ustawy w gałęziach administracyi wewnętrznej.

Ścisłe przestrzeganie ekonomii pozwoli zachować równowagę między zwyczajnemi dochodami i wydatkami budżetu mimo niepomyślnych wypadków, przeciwnych regularnemu rozwojowi materyalnych środków państwa. Z tem wszystkiem potrzeba będzie uciec się do kredytu *(al credito)*, aby doprowadzić do końca te wielkie dzieła, które zacząwszy od Spezii aż do przekopania Mont Cenis rozpoczęto dla obrony kraju i na korzyść i zaszczyt narodu.

Panowie senatorowie i deputowani!

Ubiegło już dziesięć lat od tego czasu, jak ojciec mój powołując naród do wolności nadał mu konstytucyę. Zastosowując całe me życie do tego wspaniałomyślnego kroku, przełożyłem się z wszelkich sił moich do uwydatnienia tej zasady, która tchnie w konstytucyi.

Oby pamięć mego ojca, którą wywołuję dziś w marmurze waszej czci, prowadziła wszystkie wasze obrady do dobra i chwały Piemontu i wspólnej ojczyzny włoskiej."

Po wysłuchaniu tej przemowy ogłosił minister spraw wewnętrznych sesyę prawodawczą otwartą na rok 18$\frac{57}{58}$. Jeszcze bowiem przed mową od tronu poskładali deputowani przepisane przysięgi.

J. M. Król opuścił potem salę i wrócił do królewskiego pałacu.

— *Gazecie medyolańskiej* piszą z Turynu pod dniem 13. b. m., że zażegnaną szczęśliwie na d. 10. grudnia demonstracyę w Genuy wywołała głównie ogłoszona w dzienniku *Ital. d. Pop.* odezwa Mazziniego. Oprócz tego rozdawano jeszcze potajemnie drukowane kartki, aby młodzież i robotnicy zgromadzili się na placu publicznym i odbyli pielgrzymkę. Zgromadzenie to i pielgrzymka nastąpiły w samej rzeczy, a kilka set studentów i robotników przybyło z wiejącemi wstęgami i innemi podobnemi oznakami. Wracając poźnym wieczorem z krzykiem i wrzaskiem do miasta zostali zawezwani rozejść się do domu. Nie usłuchali jednak, aż pokąd żandarmerya nie dobyła broni. Po rozmaitych punktach miasta ustawiono oddziały żołnierzy.

Niemce.

(Pożyczka zaciągnięta w Austryi. — Czynności sejmu związkowego. — Umieszczenie kwarantany na baltyckiem morzu. — Posyłka srebra do Hamburga.)

Hamburg, 16. grudnia. Wczoraj po południu nadeszła tu osobnym pociągiem z Wiédnia w samych sztabach srebrnych pożyczka, którą miasto Hamburg zaciągnęło w Austryi w sumie 10 milionów mb. Z dworca kolei transportowano te sztaby do banku 16 dwukonnemi wozami.

— Na posiedzeniu sejmu związkowego 10. grudnia doręczył poseł wielkiego księstwa Hesyi związkowemu zgromadzeniu memoryał przełożonego miejskiej gminy Moguncyi, w którym upraszał o wynagrodzenie szkody wyrządzonej dnia 18. listopada przez explozyę prochowni, i o spieszne w tej mierze zabezpieczenie, następnie o oddalenie z miasta wielkich zasobów prochu, i przemawiał oprócz tego jak najusilniej za uwzględnieniem tej prośby. Memoryał ten przesłano wydziałowi spraw wojskowych do sprawozdania. — Potem nastąpiło oznajmienie o organizacyi kontyngensu związkowego i doniesienie o mianowaniu komisarza w komisyi prawodawstwa handlowego i obradach jej nad morskiem prawem. Na wniosek wydziału spraw wojskowych postanowiło zgromadzenie przedłożone przez komisyę wojskową na zasadzie najświeższych wykazów sprawozdanie o stanie związkowego wojska podać do wiadomości najwyższych rządów z prośbą, ażeby w przyszłych przeglądach stanu kazały wykazać, jak dalece niektórym w sprawozdaniu wykazanym niedostatecznościom zapobieżono, albo kiedy i w jaki sposób to nastąpi.

— Od niejakiego czasu toczą się już, jak słychać, między nadbrzeżnemi państwami morza baltyckiego obrady, ażeby się porozumieć względem spólnych zasad w zastosowaniu środków kwarantany. W związku z tem zostaje plan, na jednej z duńskich wysp w Kattegacie założyć instytut kwarantany i utrzymywać go spólnym kosztem.

Schles. Ztg. donosi z Wrocławia, 15. grudnia: Wczoraj przejeżdżał przez nasze miasto osobny pociąg górno-szląskiej kolei żelaznej, który wiózł z Wiédnia do Hamburga bardzo kosztowny ładunek, mianowicie dziesięć milionów grzywien bankowych w sztabach srebrnych, ważących około 1700 cetnarów. Osobnemu pociągowi towarzyszył senator Möhring z Hamburga. Po dwugodzinnym pobycie w Wrocławiu ruszono w dalszą podróż na Berlin do Hamburga.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Ukaz cesarski. — Przesilenie finansowe. — Służebnictwo leśne.)

Warszawa, 17go grudnia. *Gazeta warszawska* ogłasza następujący ukaz cesarski:

Z Bożej łaski *My Alexander drugi*, Cesarz i Samowładca Wszech Rosyi, Król Polski, Wielki Książę Finlandzki, i t. d.

Uznawszy potrzebę zniesienia zasady artykułu 5 Ukazu najwyższego z dnia 27. listopada (9. grudnia) 1851 r., co do terminu dozwolonego Naszym poddanym mieszkańcom Królestwa Polskiego przebywania za granicą za legalnemi paszportami, na przedstawienie Namiestnika Naszego w Królestwie, — rozkazujemy:

Art. 1. Termin dozwolonego przebywania za granicą wszystkich w ogólności mieszkańców Naszego Królestwa Polskiego, za legalnemi paszportami, oznacza się pięcioletni.

Art. 2. Osoby, które do obcych państw paszporta otrzymały, mogą w razie potrzeby dłuższego tamże pobytu, nad zakres terminu paszportem określonego, udawać się z prośbami o przedłużenie im tegoż terminu do Namiestnika Naszego w Królestwie Polskiem, przedstawiając przy prośbach swych odpowiednie przepisanym opłatom paszportowym kwoty, za cały czas prolongować się mającego za granicą pobytu.

Art. 3. Rozpoznawanie i dycydowanie próśb tych pozostawia się Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem.

Art. 4. Wykonanie niniejszego Ukazu, który w dzienniku Praw zamieszczony być ma, Namiestnikowi Naszemu w Królestwie Polskiem polecamy.

Dan w Carskiem Siele, d. $\frac{16}{28}$. października 1857 r.

(podp.) *Alexander.*

Przez Cesarza i Króla. Minister sekretarz stanu, *J. Tymowski.*

— Do *Nowopruskiej Gazety* piszą z Petersburga:

„Obecne europejskie przesilenie finansowe zaczyna i w Rosyi wzniecać obawy a objawia się głównie w tej chwili tem, że wszyscy ubiegają się jak najpilniej wymieniać banknoty na srebro i złoto. Jeśli dłużej tak potrwa, będzie musiała spaść wartość papierów, co wielkie za sobą pociągnąć może kłopoty. Kurs złota podskoczył niesłychanie w nazbyt krótkim czasie. Tłumaczą to w najrozmaitszy sposób, jak n. p. wpływom ostatniej wojny, przepychom wielkiego świata, tudzież tem, że podróżnicy rosyjscy wywożą z sobą ogromne zazwyczaj sumy za granicę. Wszakże taki sam stan rzeczy istniał także przed obecnem przesileniem, a przecież dopiero w tych czasach zaczynają się pokazywać te niepokojące symptomata. Do tego przybywa jeszcze do Petersburga mnóstwo akcyi, wziętych za granicą na rosyjskie kolei żelazne. Właściciele spodziewają się zbyć je tu po najlepszych cenach, nie pomnąc, że zanadto wielkie napływ akcyi w jednym czasie i jednem miejscu może właśnie zniżyć ich wartość."

Ryga, 2. grudnia. Sejm szlachty inflanckiej zagajono na dniu wczorajszym. Uchylenie serwitutów leśnych jest w Kurlandyi najważniejszą kwestyą obecnej chwili. Kurlandzki zarząd dóbr skarbowych wzywa prywatnych właścicieli dóbr, aby przedkładali swe deklaracye najdalej do 30. listopada, jeśli lasy swe chcą uwolnić od dotychczasowych ciężarów za pomocą opłaty pieniężnej. Pan Bach wydał już do departamentu leśnictwa potrzebną instrukcyę co do prawnego postępowania w tym względzie.

Księstwa Naddunajskie.

(Pismo komisarzów państw zagranicznych.)

Pismo, które przesłali komisarze europejscy do prezydenta Dywanu Wołoszczyzny *ad hoc*, z wezwaniem tegoż zgromadzenia, ażeby swoich prac nie ograniczało na rzeczone cztery punkta, opiewa:

„Monsigneur! Komisya internacyonalna dowiaduje się właśnie, że Dywan Wołoszczyzny wziąwszy pod obrady dokument, o którym była mowa w protokole ostatnich jego posiedzeń, naradzał się wczoraj nad kwestyą, czyli stosowna jest odroczyć swe posiedzenia? Komisya ma sobie za obowiązek zrobić uważnym Waszę Eminencyę na to, że na zasadzie art. 23. traktatu paryskiego i w myśl zwołującego firmanu jest powinnością Dywanu przystąpić do rewizyi prawomocnych statutów i regulaminów. A że następnie dane komisyi przez kongres paryski instrukcye wkładają na nią obowiązek, objaśnić się przez poźniejsze zapytanie o przedmiotach, nad któremi ma się naradzać, tedy ma Dywan niezwłocznie przesłać komisyi europejskiej powyżej przytoczony dokument, ażeby z upoważnienia mogła zrobić użytek, jaki jej przyznano."

Azya.

(Depesza podpułkownika Greathed.)

Z depeszy podpułkownika Greathed z obozu pod Agrą z 11go października o stoczonej szczęśliwej potyczce zamieszczają dzienniki następujące szczegóły: „Niepodobna mi było rozpoznać siłę nieprzyjaciela, gdyż oprócz zbrojnych sił Induru tudzież brygad Nimueczu i Nussirabadu, znaleźliśmy poległych Sypahów, którzy należeli do 16. pułku grenadyerów, do pułku lekkiej piechoty Hurrianah, do kontygensu Gwalioru i innych korpusów. Jak daleko oko sięgnąć mogło, snuli się po całym kraju zbiegi; lecz niektórzy z nich może należeli tylko do służby. Nigdy nie widziałem takiej klęski, i gdyby nasza kawalerya i artylerya nie były znużone, nie wielu nieprzyjaciół byłoby umknęło przez Khari Nuddi. Atoli wojsko nasze nim się dostało do Agry, uszło 41 angielskich mil w mniej niż trzydziestu godzinach. Nie mogę się nachwalić męstwa i wytrwałości tak oficerów, jaki szeregowców. Zamiarem moim jest, skoro się połączy ze mną oddział znajdujący się w drodze z Delhów, zwrócić się do Futtyghur, ażeby się, jeśli jenerał Penny na to przystanie, z zbrojną siłą jenerała Havelocka połączyć."

Doniesienia z ostatniej poczty.

Werona, 18go grudnia. Wczorajszy targ ograniczał się tylko na konieczne, miejscowej sprzedaży po zniżonych cenach. Wiadomość o nowych bankructwach sprawiła niepomyślne wrażenie.

Paryż, 19. grudnia. *Constitutionnel* zawiera korespondencyę z Konstantynopola z doniesieniem, że Thouvenel nieodnowił jeszcze stosunków z Reszydem Baszą. — Zapewniają, że bank zniży eskonto do końca grudnia na 5%. — Z **Marsylii** donoszą z 18. b. m.: W ciągu miesiąca grudnia wprowadziły mesażerye 14 milionów fr. gotówki.

Turyn, 18. grudnia. Izba zajmowała się dotąd wyłącznie sprawdzeniem wyborów, z których potwierdzono 66. — Pewien wypuszczony zbrodniarz próbował przedwczoraj rozbić bióro w gabinecie ministra Ratazzi, ale schwytano go na uczynku.

Wiadomości handlowe.

Stanisławów, 6. grudnia. W drugiej połowie listopada były na targach w obwodzie naszym następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy 2r.41k.; żyta 2r.5k.; jęczmienia 1r.23k.; owsa 50k.; hreczki 1r.48k.; kukurudzy 2r.14k.; kartofli 45k. Cetnar siana 1r.3k.; wełny 40k.; nasieniu konicza 35r. Sąg drzewa twardego 7r.8k., miękkiego 5r.5k. Funt mięsa wołowego 4k. Mas okowity 24k. m. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 21. grudnia

		gotówką		towarem	
		zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	46	4	50
Dukat cesarski	„ „	4	48	4	52
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	25	8	29
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	37	1	38
Talar pruski	„ „	1	34	1	$35^1/_2$
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	78	12	78	40
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	77	12	77	40
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	30	83	18

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 19. grudnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83^1/_4$—$83^3/_8$. Pożyczka z r. 1851 S.B. 5% 92—93. — Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 — $95^1/_2$. Obligacye długu państwa 5% $80^7/_8$ — 81, det. $4^1/_2$% $70^1/_2$ - $70^3/_4$, det. 4% $63^1/_2$—$63^3/_4$, detto 3% 50—$50^1/_2$. detto $2^1/_2$% $40^1/_2$—$40^3/_4$, detto 1% 16 — $16^1/_4$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $88^1/_4$—$88^1/_2$, detto węgier. $77^5/_8$ -$78^1/_8$, detto galic. i siedmiogr. $77^1/_8$— $77^1/_2$. detto innych krajów koron. 85 — 87. — Oblig. bank. $2^1/_2$% 62 — 63. Pożyczka loter. z r. 1834 317 — 318. Detto z roku 1839 $124^1/_2$—$124^3/_4$. Detto z r. 1854 106—$106^1/_4$. Renty Como $16^3/_4$ — 17.

Galic. list. zastawne 4% 77—78. Półn. Oblig. Prior. 5% 84 — $84^1/_2$.— Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 85—$85^1/_2$. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87 — 88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 — 110 Akcyi bank. narodowego 971 — 973. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $197^3/_4$—$197^7/_8$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 113 — $113^1/_2$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 235 — 236 Detto półn. kolei $176^1/_4$ — $176^1/_2$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $289^3/_8$—$289^1/_2$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% $100^1/_4$— $100^3/_8$. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 93 — $93^1/_4$. — Detto cisiańskiej kolei żel. $100^1/_4$ — $100^3/_8$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. $242^1/_2$ — 245. Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. $186^1/_2$—$186^3/_4$. Detto losy tryest. 104 — $104^1/_2$. Detto tow. żegl. parowej 515 — 516. Detto 13. wydania $100^1/_4$—$100^3/_4$. Detto Lloyda 335 — 340. Peszt. mostu łańcuch. 60 — 61. Akcye młyna parowego wiéd. 57 — 58. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. $79^1/_4$—$79^3/_4$. Windischgrätza losy 24—$24^1/_2$. — Waldsteina losy 27—$27^1/_2$. — Keglevicha losy $15^1/_4$ — $15^1/_2$. Ks. Salma losy $42^1/_2$— $42^3/_4$. St. Genois $39^1/_2$—$39^3/_4$. Palffego losy 39 — $39^3/_4$. Clarego $39^1/_4$ — $39^1/_2$.

Amsterdam 2 m. $89^1/_2$ l. Augsburg Uso $107^3/_4$. — Bukareszt 31 T. 268. — Konstantynopol 31 T. — — Frankfurt 3 m. $106^1/_4$ l. — Hamburg 2 m. 79. — Liwurna 2 m. $105^1/_4$. — Londyn 3 m. 10 — 22. — Medyolan 2 m. $105^3/_4$. — Paryż 2 m. $123^1/_2$ — Cesarskich ważnych dukatów agio $8^3/_4$ — 9. Napoleons'dor 8 16 — 8 17. Angielskie Sover. 10 31 — — —. Imperyał Ros. 8 30 — 8 31.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. grudnia.

Oblig. długu państwa 5% $80^7/_8$; $4^1/_2$ % 71; 4% —; z r. 1850 —. 3%; $2^1/_2$% —. Losowane obligacye 5% —. — Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank 980. — Akcye kolei półn. 1775. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parow. 523. — Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu — —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 575 złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 106 3 m. — Genua — l. 2 m. Frankfurt $105^3/_8$ 2 m — Hamburg 78 2 m — Liwurna — 2 m. Londyn 10 — 14. 2 m. Medyolan —. Marsylia —. Paryż $122^1/_4$. Bukareszt 270 — Konstantynopol 472 Smyrna — —. Agio duk. ces. 8. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. —; — detto galicyjskie $78^1/_4$ Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 $106^7/_8$. Pożyczka narodowa $83^5/_8$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $295^1/_2$ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. $204^1/_2$. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej —. Akcye kolei nadciskiej —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. grudnia.

PP. Grubenthal, c. k. przeł. obwod., z Złoczowa. — Hagen Gustaw, z Wielkich ocz. — Lityński Wen., z Litwinowa. — Münter Herman, z Waniowa. — Paszkudzki Ignacy, z Horodłowa. — Pajgert Adam, z Sidorowa. — Starzyński Bojomir, z Śnowicza. — Starzyński Stanisl., z Derewni. — Ubysz Oktaw i Wacław, z Ostobuża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. grudnia.

PP. Bogdanowicz Mich., do Kosowa. — Delinowski Ant., adw., do Tarnopola. — Br. Doliniański Sew., do Dolinian. — Guzkowski Marc., do Wyhodowa. — Jaruntowski Ant., do Jabłonki. — Korzeniowski Alex., do Machnowa. — Kuczyński Leon, do Łubowa — Neckersfeld-Müller Wik., do Dobrzaniec. — Hr. Ożarowski Konst., do Lackiego. — Papara Henr., do Zubowmostów. — Pierzchała Ig., do Uszkowiec. — Roy, Edw., do Buska.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. i 20. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	330.91	+ 1.8°	86.9	zachodni sł.	pochmurno
2. god. popoł.	330.62	+ 3.7°	86.3	„ cicho	jasno
10. god. wiecz.	330.06	+ 0.6°	90.0	„ sł.	pochmurno
7. god. zrana	329.51	— 2.0°	88.6	południowy sł.	pochmurno
2. god. popoł.	329.42	+ 1.6°	78.4	połud.-zach. „	„
10 god. wiecz.	329.33	— 1.9°	86.9	południowy „	jasno

TEATR.

Dziś na korzyść tutejszego zakładu niemowląt wielka muzykalno-deklamacyjna akademia pp. braci Franciszka i Karola Dopplerów.

W sobotę po raz pierwszy opera niem: „**Beniowski** czyli **Ucieczka z Kamczatki.**"

KRONIKA.

Druga lista składek z wykupna kart uwalniających od powinszowania nowego roku 1858.

Złożyli: Pani Maria Krater 1r., panowie: Józef dr. Dobsch c. k. nadlekarz sztabowy 2r., Maurycy Herdliczka c. k. nadinżynier 1r., Jerzy Scheibenreiter 1r., Komil 1r., Ferdynand Fenzel 2r., Milan 1r, dr. Ignacy Resig 2r., pani Schlager 1r., Strzelecki 1r., Krzysztof Resig 1r., Mikołaj Lewicki 1r., pani Swoboda 30k., N.N. 30k., N. N. 30k., Arvay 1r., Kodurewicz 20k., K. R. 10k., Antoni Bader 1r., Czerwińska 10k., Fiala 30k., Konstanty Iskierski 1r., pani Michel 20k, Frankel 10k., Nuki 30k., pani Nidka 10k., Jademski 20k., Jan Milikowski 1r, bracia Patraszewscy 2r, Maszyński 24k, pani hrabina Mniszek 5r., Grabowski 1r., pani Julia Łozińska 1r., Gumowski 5r., Fryderyk Hausner 5r., Piotr Romaszkan 2r., pani Maria Jendrzejewicz 1r., pani hr. Przebendowska 2r., pani Zaleska 1r., pani Jaworska 1r., Wilczyński 20k., Köhler 1r., pani Czajkowska 1r., F. Traugott 20k., dr. Orzechowicz 1r., pani Emilia Bąkowska 30k., Józef Eminowicz 1r., d'Ell porucznik 1r., N. N. 20k., N. N. 10k., Wayda 10k., Hauer 30k., Hausding 1r., Protung 1r., Kluczyński 1r., Dzikowski 30k., Maria Job 12k., pani Kuzing 10k., Lewicki 10k., Frydrych 10k., Czwartacki 10k., Paszkowski 10k., Mogilnicki 30k., pani Winhard 10k., N. N. 30k., Wisiawski 6k., N.N. 20k., Kurzweil 12k. Razem . . . . . 63złr. 14kr.

Do tego z pierwszej listy . . . . 42złr. 34kr.

Suma . . . . . . 105 złr. 48kr.

— W najnowszym czasie powiodło się tutejszym organom policyi schwytać bardzo niebezpiecznego i przez sądy monarchiczne gończemi listami ściganego oszusta nazwiskiem Mechel L . . . , który pod różnemi nazwiskami w Wenecyi, Tryeście, Wiedniu i w innych miastach cesarstwa austryackiego prowadził bezprawne swe rzemiosło, a to właśnie w tej chwili, gdy się zabierał opuścić Lwów i udać do Czerniowiec. Oszusta tego oddano przynależnym władzom sądowym.

— Profesyoniści Izak Joel K . . . , Aron P . . . , Jachiel W . . . , Elster K . . . , Simche M . . . , Markus E . . . , Rachel L . . . , Wolf A . . . , Lieber L . . . , Scheindel S . . . , Schmelke K . . . , i Józef G . . . za zniewaźenie niedzieli, a Ozyasz J . . . tudzież Józef Z . . . za przestępstwo przepisów zamykania sklepów zostali skazani na zapłacenie kary pieniężnej, którą oddano na przynależny fundusz ubogich.

— Będący w tutejszej stolicy na urlopie feldwebel Julius A . . . odebrał sobie życie dnia 16. grudnia b. r. o dwunastej godzinie w południe wystrzałem z pistoletu.

— Dnia 12. b. m. wydarzył się tu smutny przypadek, że blacharz H . . . podczas czyszczenia rynwy domu o trzech piętrach nr. 108 spadł i bardzo ciężko się pokaleczył.

— Dnia 10. b. m. o 6 godzinie rano było w Komornie małe trzęsienie ziemi, jednak o 8mej godzinie powtórzyło się na nie mały postrach mieszkańców. Obydwa wstrząśnienia trwały zaledwie kilka sekund.

Jutro odbędzie się w kościele OO. Jezuitów o godzinie 10tej zrana nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Jarosława hr. Łosia, właściciela dóbr ziemskich, c. k. podkomorzego, w Rzymie dnia 3. grudnia 1857 zgasłego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.